

Informácia o povinnostiach, ktoré pre držiteľov a vlastníkov motorových vozidiel vyplývajú zo zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov.

Od 01. 10. 2001 je účinný zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon“). Od jeho uvedenia do praxe bol zákon niekoľkokrát novelizovaný, a to zákonmi č. 95/2002 Z.z., 99/2003 Z.z., 430/2003 Z.z., 186/2004 Z.z., 654/2004 Z.z., 747/2004 Z.z., 91/2005 Z.z., 188/2006 Z.z., 110/2007 Z.z., 8/2009 Z.z. (nepriama novela), 144/2010 Z.z. a 520/2011 Z.z. .

Podľa ustanovenia § 3 ods.1 zákona je každý držiteľ alebo vlastník tuzemského motorového vozidla, ktoré je evidované na príslušnom dopravnom inšpektoráte, povinný mať uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti. Za tuzemské motorové vozidlo sa považuje motorové vozidlo, ktoré podlieha evidencii vozidiel v Slovenskej republike, ako aj vozidlo, ktoré nepodlieha evidencii vozidiel, ale jeho vlastníkom, držiteľ alebo prevádzkovateľ má trvalý pobyt alebo sídlo na území Slovenskej republiky.

V zmysle uvedeného je povinnou osobou na uzatvorenie poistenia zodpovednosti ten, kto je zapísaný ako držiteľ motorového vozidla v evidencii vozidiel príslušného dopravného inšpektorátu alebo ten, kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba, na ktorú sa previedla držba motorového vozidla, v ostatných prípadoch ten, kto je vlastníkom motorového vozidla alebo jeho prevádzkovateľom. Ak je na vozidlo uzatvorená nájomná zmluva s právom kúpy prenajatej veci, povinnou osobou na uzatvorenie poistenia zodpovednosti je nájomca motorového vozidla.

Túto povinnosť má držiteľ alebo vlastník motorového vozidla najneskôr v deň jeho prvého použitia, napr. pri kúpe nového vozidla vzniká táto povinnosť okamihom, keď vozidlo opustí areál predajcu, v ostatných prípadoch sa má za to, že vozidlo už bolo prvýkrát použité a z toho dôvodu má byť stále poistené. Držitelia a vlastníci si nesprávne vysvetľujú moment „prvého použitia motorového vozidla“ a predpokladajú, že keď vozidlo z rôznych prípadov nepoužívajú na premávku na pozemných komunikáciách, nevyplýva pre nich povinnosť mať uzatvorené poistenie zodpovednosti. Teda vozidlo má byť poistené aj v prípade, ak ho držiteľ alebo vlastník z rôznych dôvodov na kratšie alebo dlhšie obdobie na premávku po pozemných komunikáciách nepoužíva (napr. je umiestnené doma v garáži, na dvore, je v nepojazdnom stave a pod.)

Prípady, kedy táto povinnosť pre držiteľa alebo vlastníka motorového vozidla nevyplýva alebo zaniká, sú uvedené v ustanovení § 9 zákona :

- ak došlo k zániku vozidla
- ak bol vykonaný zápis prevodu držby motorového vozidla na inú osobu v evidencii vozidiel príslušného dopravného inšpektorátu (preukazuje sa kópiou technického preukazu alebo potvrdením príslušného dopravného inšpektorátu),
- ak bolo vozidlo vyradené z evidencie vozidiel príslušného dopravného inšpektorátu (vyradené „automaticky“ pri zošrotovaní),
- prijatím oznámenia o krádeži vozidla príslušným orgánom (preukazuje sa zápisnicou polície o ohlásení krádeže),

- ak bolo vozidlo dočasne vyradené z premávky na pozemných komunikáciách (preukazuje sa rozhodnutím príslušného okresného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie),
- vrátením dokladu o poistení zodpovednosti pri motorových vozidlách, ktoré nepodliehajú evidencii vozidiel,
- ak došlo k zmene nájomcu u vozidla, na ktoré bola uzatvorená nájomná zmluva s právom kúpy prenajatej veci.

Poistenie zodpovednosti zanikne okamihom, keď nastane niektorá z horeuvedených skutočností a túto skutočnosť je potrebné preukázať poisťovni potrebným dokladom.

Poistenie zodpovednosti zanikne aj v tom prípade, ak osoba, ktorá má uzatvorenú poistnú zmluvu s poisťovňou (poistník), nezaplatí poisťovateľovi (poisťovni, s ktorou má poistník uzatvorenú zmluvu o poistení zodpovednosti) poistné do jedného mesiaca od dátumu jeho splatnosti, ak v zmluve nebola dohodnutá dlhšia lehota pre zánik poistenia zodpovednosti. Poistenie zodpovednosti zanikne uplynutím tejto lehoty. V súvislosti s uvedeným ustanovením zákona upozorňujeme, že ak držiteľ alebo vlastník motorové vozidlo nepoužíva, nestačí ak nezaplatí poistné a poisťovňa mu z toho titulu zmluvu zruší, ale musí poisťovni predložiť listinu, ktorá ho oprávňuje nemať motorové vozidlo poistené (§ 9 ods.1 zákona – napr. kópia technického preukazu, rozhodnutie o dočasnom vyradení motorového vozidla z premávky na pozemných komunikáciách, potvrdenie o vyradení vozidla z evidencie vozidiel, potvrdenie polície o prijatí oznámenia o krádeži vozidla a pod.)

V súlade s § 19 ods. 5 zákona ak poistenie zodpovednosti zanikne počas poistného obdobia pre neplatenie poistného, osoba, ktorá má povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu podľa § 3 zákona, je povinná uzavrieť poistnú zmluvu na zostávajúcu časť poistného obdobia s doterajším poisťovateľom. Poistná zmluva uzavretá počas tohto poistného obdobia s iným poisťovateľom je neplatná.

Zoznam držiteľov a vlastníkov motorových vozidiel, na ktoré nebolo uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti, zasiela okresnému úradu Slovenská kancelária poisťovateľov v Bratislave, spravidla jedenkrát ročne. V zmysle § 25 Slovenská kancelária poisťovateľov vedie centrálny register, ktorý obsahuje údaje o poistení zodpovednosti (poskytujú poisťovatelia) a údaje z centrálnej evidencie motorových vozidiel (poskytuje centrálna evidencia vozidiel vedená príslušnými zložkami polície). Ak Slovenská kancelária poisťovateľov zistí pri párovaní údajov poskytnutých z centrálnej evidencie vozidiel a údajov poskytnutých poisťovateľmi, že na motorové vozidlo nebolo uzavreté poistenie zodpovednosti, bez zbytočného odkladu oznámi túto skutočnosť príslušnému okresnému úradu, spolu s údajmi o motorovom vozidle a o držiteľovi motorového vozidla.

Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor organizačný, ako príslušný orgán štátnej správy na úseku poistenia motorových vozidiel v zmysle ust. § 4 ods.3 zák. č. 515/2003 Z.z. o krajských a okresných úradoch, začne v oznámených prípadoch správne konanie o uložení pokuty podľa § 19 ods. 1 zákona a zároveň vyzve podľa § 19 ods.2 zákona toho, kto je povinnou osobou na uzatvorenie poistenia zodpovednosti, aby do siedmich pracovných dní predložil doklad, preukazujúci existenciu poistenia. Takýmto dokladom je (napr. platná

poistná zmluva, doklad o zaplatení poistného alebo aktuálne potvrdenie poistovateľa o platnosti poistenia zodpovednosti).

Ak okresný úrad v priebehu správneho konania, zistí, že na motorové vozidlo skutočne nebola uzatvorená zmluva o poistení zodpovednosti, uloží tomu, komu táto povinnosť vyplýva zo zákona, pokutu podľa § 19 ods.1 od 16,59 € do 3319,39 €. Pri ukladaní pokuty okresný úrad prihliada na dĺžku trvania protiprávneho stavu (akú dlhú dobu bolo vozidlo nepoistené) a závažnosť porušenia povinnosti. Z hľadiska výšky pokuty bude mať rozhodujúcu úlohu výška poistného, ktorá sa obvykle platí za daný druh nepoisteného motorového vozidla.

Zákon v ustanovení § 19 ods.4 stanovuje lehotu, dokedy okresný úrad môže uložiť pokutu podľa § 19 ods.1. Môže tak urobiť do dvoch rokov odo dňa, keď sa o porušení povinnosti dozvedel (doručením oznámenia kancelárie poistovateľov) – subjektívna lehota, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo - objektívna lehota.

Zároveň upozorňujeme držiteľov a vlastníkov motorových vozidiel na povinnosť poskytovať poistovateľovi (poistovní, s ktorou majú uzatvorenú poistnú zmluvu) údaje podľa § 25 ods.2 písm. a) a b) zákona – meno a priezvisko, rodné číslo, adresu trvalého pobytu alebo obchodné meno a sídlo, evidenčné číslo motorového vozidla - ako aj všetky zmeny uvedených údajov.

V praxi sa často stretávame s prípadmi motorových vozidiel, ktoré boli uvedené v oznámení kancelárie poistovateľov ako nepoistené, pričom v skutočnosti poistené sú. K nezrovnalosti došlo tým, že pri nových motorových vozidlách je držiteľ pred prihlásením vozidla v evidencii vozidiel a pridelením evidenčného čísla, povinný uzatvoriť poistenie zodpovednosti. Z toho dôvodu v poistnej zmluve nie je uvedené evidenčné číslo vozidla. Toto evidenčné číslo je povinný držiteľ **dodatočne oznámiť poistovní po jeho pridelení**, na čo držiteľia vozidiel v mnohých prípadoch zabúdajú. V mnohých prípadoch je to aj preto, že poistník vymenil pôvodné EČV za nové (z dôvodu napr. poškodenia EČV, alebo krádeže EČV) a nenahlásil nové údaje vozidla poistovní a z toho dôvodu v registri vedenom kanceláriou poistovateľov sa údaje o poistných zmluvách (ak nie je uvedené EČ alebo nie je nahlásená zmena EČV zo strany držiteľa) a evidenčných číslach vozidiel nevyparujú a vozidlo sa tak dostane do zoznamu nepoistených vozidiel.

Na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje zák.č.71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov.

Ďalšie informácie, týkajúce sa povinného zmluvného poistenia získate na Okresnom úrade Stará Ľubovňa, organizačnom odbore, č. tel. 052 /3100423 resp. 3100455.

Viac informácií o povinnom zmluvnom poistení, vrátane vyhľadávania a overenia poistenia zodpovednosti na konkrétne motorové vozidlo, získate na web stránke Slovenskej kancelárie poistovateľov v Bratislave www.skp.sk.